

ROMÂNIA
JUDEȚUL TULCEA
PRIMĂRIA COMUNEI JURILOVCA
Primar,

PROIECT DE HOTĂRÂRE
privind aprobarea necesității și oportunității proiectului de atestare a localității Jurilovca ca
stațiune turistică de interes local

Consiliul local al comunei Jurilovca, județul Tulcea, întrunit în ședință ordinară, astăzi, legal constituită;

Având în vedere:

-referatul de aprobare al Primarului comunei Jurilovca, înregistrat sub nr. 8999 din data de 31.10.2024;

-raportul de specialitate al compartimentului de resort al aparatului de specialitate al primarului comunei Jurilovca înregistrat sub nr.9000 din data de 31.10.2024;

-prevederile HG 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice, cu modificările și completările ulterioare.

-prevederile art 129, alin(2), litera b) din OUG 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

- avizele comisiilor de specialitate din cadrul Consiliului local al Comunei Jurilovca,

În temeiul prevederilor art. 129 alin.(1), (2) lit. b) și d), alin. (7) lit. r), alin (14), art.139 alin. (3), lit g), art. 196 alin (1) lit. a) și art. 197 din Ordonanța de urgență nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare

hotărăște:

Art.1. Se aprobă necesitatea și oportunitatea proiectului de atestare a localității Jurilovca, ca stațiune turistică de interes local, care dispune de resursele naturale și antropice și care îndeplinește cumulativ criteriile prevăzute în Anexa nr. 1 la HG 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice.

Art.2. Se aprobă depunerea Documentația pentru atestarea localității Jurilovca ca stațiune turistică de interes local la Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului. Documentația depusă de Unitatea Administrativ Teritorială Comuna Jurilovca la Ministerul Antreprenoriatului și Turismului va cuprinde următoarele:

- Cerere de atestare ca stațiune turistică de interes local a localității Jurilovca adresată Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului;

- Monografia turistică a localității Jurilovca, conform anexei nr.1, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre;

- Fișa stațiunii turistice de interes local, conform modelului prevăzut în anexa nr. 4 la HG 852/2008, conform anexei nr.2, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre;

- Documentațiile privind amenajarea teritoriului și urbanismul aflate în vigoare.

Art.3. Autoritatea administrativ-teritorială Jurilovca își asumă îndeplinirea tuturor obligațiilor stabilite prin HG nr.852/13 august 2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice, aplicabile ulterior atestării localității prin hotărâre de guvern.

Art.4. Se împuternicește Primarul Comunei Jurilovca dl. Ion Eugen să semneze orice înscris necesar în vederea atestării localității Jurilovca, comuna Jurilovca, județul Tulcea, ca stațiune turistică de interes local, în numele și pe seama Consiliului Local al Comunei Jurilovca, potrivit prevederilor legale în vigoare.

Art.5. Prin grija Secretarului General al unității administrativ-teritoriale prezenta va fi comunicată: Prefectului-Județului Tulcea, Primarului Comunei Jurilovca și tuturor factorilor interesați și se va aduce la cunoștință publică, prin publicare pe pagina de internet a instituției.

INIȚIATOR,
PRIMAR,
ION EUGEN

AVIZAT,

JURIOVCA – STAȚIUNE TURISTICĂ DE INTERES LOCAL

CUPRINS

INTRODUCERE

CAPITOLUL I

CONSIDERAȚII GENERALE

1.1. Scurt istoric al localității

1.2. Poziție geografică, accesibilitate

1.3. Infrastructura generală

1.3.1.1. Infrastructura rutieră

1.3.1.2. Transportul în comun

1.3.2. Echipare tehnico - edilitară

1.4. Cadrul natural

1.4.1. Relieful

1.4.2. Reteaua hidrografică

1.4.3. Date climatice.....

1.4.4. Flora si fauna

1.4.5. Natura protejată

1.5. Cadrul socio-economic

1.5.1. Populația

1.5.2. Economia

1.6. Probleme de mediu si factori de risc natural

CAPITOLUL II

ANALIZA

POTENTIALULUI TURISTIC

2.1. Potențialul turistic al comunei

2.1.1. Resurse turistice naturale

2.1.2. Resurse antropice

- 2.2. Activități de agrement
- 2.4. Personalități marcante
- 2.5. Festivaluri si alte manifestări culturale cu caracter de repetabilitate
- 2.6. Potentialul turistic din zonele limitrofe (maximum 45 km)

CAPITOLUL III.....

NIVELUL ACTUAL DE VALORIFICARE.....

- 3.1. Forme de turism practicabile.....
 - 3.1.1. Turism.....
 - 3.1.2. Turism rural
 - 3.1.3. Alte forme de turism
- 3.2. Structuri turistice
- 3.2.1. Structuri de primire turistica cu functiuni de cazare
- 3.2.1.1. Evolutia structurilor turistice de cazare din Jurilovca
- 3.2.1.2. Situatia actuala a structurilor de cazare in comuna Jurilovca.....
- 3.2.2. Structuri de alimentație pentru turism
- 3.2.3. Structuri turistice de agrement
- 3.4. Informare și promovare turistică în comuna Jurilovca.....

CAPITOLUL IV

PROPUNERI PRIVIND MODERNIZAREA SI DEZVOLTAREA TURISMULUI IN COMUNA JURILOVCA

- 4.1. Premisele dezvoltarii turismului
- 4.2. Strategia de dezvoltare locală a comunei Jurilovca pentru perioada 2021-2027

BIBLIOGRAFIE

ANEXE

CAPITOLUL I

CONSIDERAȚII GENERALE

1.1. Scurt istoric al localității

Localitatea Jurilovca este o așezare importantă a rușilor -lipoveni, una dintre localitățile de referință ale acestei etnii-reședință de comună. Conform izvoarelor istorice, localitatea a fost întemeiată în 1815 de rușii lipoveni veniți din ținuturile Donului și Niprului. Aceștia au plecat din ținuturile lor de baștină în urma aplicării noilor reguli canonice de către Biserica Ortodoxă Rusă și a măsurilor de europenizare impuse de țarul Petru cel Mare.

Spațiul care a oferit găzduire acestora a fost locuit din cele mai vechi timpuri (în jurul satului fiind identificate numeroase situri arheologice). Cele mai vechi urme de locuire datează din prima epocă a fierului (sec. VIII î.Hr) și aparțin Culturii Babadag. Acestei populații autohtone, getice, i-au succedat coloniștii greci, care au întemeiat – conform informațiilor documentare antice (Hekataios din Milet) – prima colonie greacă de pe teritoriul României: ORGAME (sec. VII î.Hr). Această colonie este localizată la extremitatea sud-estică a promontoriului Capul Doloșman, în antichitate situat pe malul Golfului Halmirys al Pontului Euxin (Marea Neagră). Istoria acestei așezări urbane a fost legată strâns de evoluția politică a regiunii și a factorilor de mediu. După încorporarea Dobrogei (Sciția Minor) în Imperiul Roman, apoi în Imperiul Bizantin, aceasta va avea funcții multiple: 1. economice – fiind un centru al pescuitului, agriculturii și comerțului în zonă; 2. strategice – va controla – împreună cu fortificația de pe insula Bisericuța – Popina (3 km S-E de cetate), accesul în Delta Dunării (Peuce), având un rol important în apărarea graniței nordice a imperiului (limesul dunărean); 3. religioase – centru important al creștinismului la Gurile Dunării (pe teritoriul cetății s-au descoperit vestigiile a patru bazine paleocreștine).

Cauza decăderii și, în cele din urmă, a încetării locuirii la nivelul cetății (sec.VII d.Hr) a constituit-o înnisiparea golfului Halmirys, fapt care a îngreunat accesul navelor în portul cetății și a determinat scăderea importanței economice și strategice a acesteia.

Un mic catun la început, Jurilovca s-a dezvoltat treptat, devenind la sfârșitul secolului al XIX-lea, un important centru al pescuitului în zona Deltei. În prezent este una dintre cele mai importante comunități pescărești din Rezervația Biosferei Delta Dunării, centru de colectare și prelucrare a peștelui și un important punct de atracție turistică. Din punct de vedere etimologic, teorie face asocierea între termenul juriti, tradus prin jeluire, tânguire, cu accidente produse pe lac sau pe mare, în rândul pescarilor. În sfârșit, o ultimă teorie afirmă că un alt

cuvânt rusesc, juraveli (cocor), ar sta la baza actualului nume al localității, având în vedere că multă vreme ținuturile umede și ale Deltei Dunării au reprezentat habitatul acestor păsări.

1.2. Poziție geografică, accesibilitate

Așezată în partea de S-SE a județului Tulcea, în punctul de racord dintre promontoriul continental și lagunele Razim-Sinoe, comuna Jurilovca se bucură de vecinătatea vestigiilor antice ale cetății **ORGAME/ARGAMUM** de pe Capul Doloșman – promontoriul care, împreună cu insula Biseriçuța, strangulează complexul lagunar Razim-Sinoe.

Comuna Jurilovca, în componența căreia intră trei sate – Jurilovca, Sălcioara și Vișina, se află în extremitatea estică a podișului Babadag, în depresiunea Jurilovca, depresiune care este parte componentă a câmpiei litorale a Razimului. Partea estică a acestei câmpii lacustro-mlăștinoase se continuă cu limane și lagune închise către mare de întinse cordoane litorale și dune.

Următoarele caracteristici definesc așezarea geografică a localității:

- ◆ Indicatori de ordin cardinal:
 - la N, comuna Sarichioi;
 - la E, lacul Razelm/ comuna Murighiol;
 - la S, lacul Golovița/ județul Constanța;
 - la V, comuna Ceamurlia de Jos.
- ◆ Coordonate geografice:
 - 44°45'30" latitudine nordică
 - 28°52'26" latitudine estică
- ◆ Orașe din apropiere:
 - Babadag – 25 km;
 - Tulcea – 55 km;
 - Constanța – 90 km.

Jurilovca este situată pe șoseaua județeană D.J. 222, *drum de coastă*/ centura de legătură a localităților de la extremitatea sud-estică a județului. Localitatea este străbătută de această șosea pe direcția N-S și E-V, drum care, prin intersecția Două Cantoane, aflată la 17 km de localitate, ieșind la D.N. 22, face legătura cu orașele Tulcea și Constanța. Acest drum are o bandă pe sens, este asfaltat și se prezintă în condiții foarte bune.

Drumul județean care leagă Jurilovca de Capul Doloșman este DJ 229P și fost asfaltat în anul

2011.

Cele mai apropiate stații C.F.R. sunt: Ceamurlia de Jos (17 km), Baia (23 km) și Babadag (25 km), gări prin care se face legătura feroviară cu restul țării.

Transportul aerian

Cel mai important punct de trafic aerian este aeroportul internațional, „Mihail Kogălniceanu”, situat în apropierea orașului Constanța, la o distanță de 78 de km de comuna Jurilovca. Acesta constituie un reper major pentru accesul în Jurilovca, putând fi utilizat atât de turiștii români, cât și de cei din străinătate. Un alt punct de transport aerian din zonă este aeroporul internațional „Delta Dunării”, aflat la o distanță de 17 km de municipiul Tulcea. Recent modernizat după regulile spațiului Schengen, acest aeroport poate deveni un reper important pentru cei care doresc să viziteze obiectivele turistice ale județului.

1.3 Infrastructură generală

1.3.1.1. Infrastructură rutieră

Rețeaua de drumuri cuprinde un drum județean, drumuri comunale și drumuri de exploatare. Drumul cel mai important este cel județean, DJ 222, care asigură legătura directă cu municipiul Tulcea, pe direcția Jurilovca-Enisala-Sarichioi-Agighiol, putând fi parcurs în aproximativ 45 de minute. În plus, acest drum reprezintă și o rută spre municipiul Constanța, prin legătura cu DN 22, prin Două Cantoane sau localitatea Baia Dobrogea. Este un drum modernizat pe care se poate circula în condiții foarte bune. În plus, există un drum județean (DJ 229P) de interes turistic ce leagă Jurilovca de Capul Doloșman, unde se află ruinele cetății antice Orgame.

1.3.1.2 Transportul în comun

În comuna Jurilovca există patru stații de transport în comun, amenajate și semnalizate, unde călătorii pot beneficia de călătorii zilnice spre orașele din zonă, Babadag, Tulcea și Constanța sau spre gara din Baia Dobrogea. Microbuzele de pe aceste rute circulă după un program bine stabilit, în condiții de siguranță.

1.3.2. Infrastructura feroviară

Comuna Jurilovca beneficiază de transport feroviar indirect, prin intermediul mai multor gări: Baia Dobrogea, aflată la 18 km distanță, gara Mocani, la 12 km și gara Babadag, la 25 de km. În aceste

stații opresc trenurile Regio și InterRegio care asigură legătura direct cu orașele Tulcea, Constanța și București.

1.3.3. Echipare tehnico-edilitară

♦ ***Punct de prim ajutor și mijloc de transport pentru urgențe medicale***

Infrastructura medicală din comuna Jurilovca presupune:

- două cabinete de medicină de familie ce oferă consultații și tratamente atât pentru localnici, cât și pentru turiști (cu urgențe);
- șalupă pentru intervenții în cazuri de urgență (proprietatea UAT Jurilovca);
- un cabinet stomatologic modern;
- două farmacii deservite de cadre cu pregătire de specialitate.

În apropiere, la o distanță de 25 de km, în orașul Babadag se află și un spital care oferă servicii medicale în permanență. Primăria comunei Jurilovca urmărește implementarea unui proiect de reabilitare, modernizare și dotare centru medical în localitate.

♦ **Parcuri și spații de agrement**

Comuna Jurilovca deține trei parcuri cu locuri de joacă pentru copii, în suprafață totală de 4619 mp, după cum urmează:

- Jurilovca: 1244 mp;
- Sălcioara: 1600 mp;
- Vișina: 1775 mp;

acestea beneficiază de iluminat public, sunt dotate cu mobilier specific și locuri de joacă pentru copii, sunt împrejmuite și semnalizate corespunzător.

- ♦ **Portul turistic** amenajat în 2013, extins și modernizat în 2023, oferă 2 sectoare de promenadă amenajate corespunzător, dotate cu mobilier specific, sistem de iluminat public, spațiu pentru gratar, posibilitate de închiriere ambarcațiuni de agrement (caiace, hidrobiciclete,...), spații verzi, cu suprafața totală de 6176 mp.

- ♦ **Infrastructură evenimente** este asigurată de 3 săli de spectacol, la căminele culturale, în fiecare dintre cele 3 sate ale comunei:

- Centru Cultural Jurilovca, sală spectacole cu 250 locuri (250 mp);
- Căminul Cultural Sălcioara, sală spectacole cu 175 locuri (200 mp);
- Căminul Cultural Vișina, sală spectacole cu 175 locuri (200 mp).

Pentru evenimente în aer liber portul turistic Jurilovca, oferă spații generoase, la ultima ediție a **Festivalului Borșului Lipovenesc**, s-au înregistrat peste 50000 de participanți, la concertul susținut de Goran Bregovici. Pentru evenimentele în aer liber, UAT Jurilovca deține o scenă mobilă echipată cu sistem de sonorizare și monitoare video.

◆ **Infrastructura sportiva**

- Sala de sport **Vasile Dîba** Jurilovca: teren de sport, vestiare, 180 locuri în tribune
- Stadionul **Cosma Zaiț** Jurilovca: teren de fotbal, vestiare cu suprafața de 124 mp, 180 locuri în tribune;
- teren de fotbal în localitatea Sălcioara.

◆ **Portul Turistic Jurilovca** asigură facilități de acostare moderne: pontoane flotabile, surse de apă pentru alimentare, prize de curent electric, grup sanitar public; sunt asigurate:

- 190 de locuri de acostare, dintre care 46, sunt alocate operatorilor de transport persoane care asigură transferul către Gura Portiței;
- 245 de locuri de parcare auto (în port și în proximitatea acestuia).

◆ **Rețeaua stradală** este în stare foarte bună, străzile sunt asfaltate în mare măsură (85 %), o parte au trotuare și rigole de scurgere amenajate, urmând ca în perioada următoare toate străzile asfaltate să beneficieze de amenajarea trotuarelor și a rigolelor de scurgere apă pluvială (proiect în derulare).

- Jurilovca: 21 km, asfaltate integral;
- Sălcioara: 21,5 km, asfaltate integral;
- Vișina: 11 km, asfaltate 1 km.

Notă: În localitatea Vișina este în derulare proiectul de înființare a rețelei de canalizare, ultimul care presupune realizarea unei rețele subterane. După finalizarea acestuia, prioritar pentru administrația publică va fi proiectul de asfaltare integrală a strazilor acestei localități.

◆ **Alimentarea cu apă**

Alimentarea cu apă a locuitorilor din comuna Jurilovca se face în sistem centralizat, lungime rețelelor fiind de 47766 m.

- **Jurilovca:**

- 25420 m rețea distribuție apă + 6000 m conductă magistrală – total 31420 m;
- sursa: 6 foraje de mare adâncime;
- stație de tratare cu 2 rezervoare de stocare, cu capacitatea totală de 1000 mc.

- **Sălcioara:**

- 13905 m rețea distribuție apă + 805 m rețea aducțiune – total 14710 m;
- sursa: 5 foraje de mare adâncime;
- stație de tratare cu un rezervor de stocare, cu capacitatea de 350 mc.

- **Vișina:**

- 13750 m rețea distribuție apă + 2626 m rețea aducțiune – total 16376 m;
- sursa: 2 foraje de mare adâncime;
- stație de tratare cu un rezervor de stocare, cu capacitatea de 200 mc.

♦ **Rețelele de canalizare** din comuna Jurilovca însumează 50 km, cu 11 stații de pompare și 2 stații de epurare.

- **Jurilovca:**

- 17542 m rețea canalizare;
- 5 stații de pompare ape uzate;
- stație de epurare mecano-biologică cu o capacitate proiectată la un debit de apă uzată de 400 mc/ zi – structurată pe 2 module; în prezent funcționează un singur modul care asigură epurarea apei uzate produse. Al doilea modul, va asigura tratarea apei uzate produse de rețeaua de canalizare a localității Vișina.

- **Sălcioara:**

- 21 km rețea canalizare;
- 2 stații de pompare ape uzate;
- stație de epurare mecano-biologică cu o capacitate proiectată la un debit de apă uzată de 140 mc/ zi.

- **Vișina:**

- 12 km rețea canalizare;
- 4 stații de pompare ape uzate;
- epurarea se realizează la stația din localitatea Jurilovca.

◆ **Iluminatul public**

Administrația publică locală s-a preocupat în ultimii ani, de modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public, astfel încât, în prezent iluminatul public este asigurat printr-un număr de 1315 lampi moderne, ecologice de tip *LED*.

- Jurilovca: 527 lămpi;
- Sălcioara: 488 lămpi;
- Visina: 300 lămpi.

◆ **Alimentarea cu energie electrică** este realizată din sistemul național, rețelele electrice fiind gestionate de societatea Rețele Electrice Dobrogea S.A.

◆ **Telecomunicații**

În comuna Jurilovca își desfășoară activitatea mai mulți operatori care furnizează servicii de telefonie fixă, televiziune și internet, precum și servicii de telefonie mobilă. Principalii furnizori de servicii de telecomunicații din zonă sunt DIGI, Orange România, Telekom România și Vodafone România. Gradul de acoperire a rețelilor de telefonie mobilă este de 100% din zonele locuite ale comunei. Semnalul internet are o acoperire bună în teritoriu, nefiind zone albe conform listei ANCOM.

Furnizarea serviciilor de televiziune și Internet în comună, sunt asigurate printr-o rețea de fibră optică, de societatea DIGI S.A.

◆ **Poștă, bancă, schimb valutar**

În Jurilovca funcționează o agenție poștală, Poșta Română, care dispune inclusiv de serviciul de coletărie. De asemenea, în localitate există o unitate bancară, CEC Bank – Agenția Jurilovca, unde locuitorii comunei sau turiștii pot beneficia de o casă de schimb valutar și serviciu de transfer rapid, precum și un ATM cu acces 24 / 24.

◆ **Alimentarea cu energie termică**

În comuna Jurilovca nu există un sistem centralizat de alimentare cu energie termică. Încălzirea se realizează, de regulă, prin sisteme proprii de tipul centralelor pe combustibil solid sau sobe.

În prezent însă, se discută implementarea unui proiect de racordare la rețeaua de gaze, sens în care a fost obținut avizul tehnic de principiu emis de Societatea Națională de Transport Gaze Naturale TRANSGAZ SA privind alimentarea cu gaze naturale pentru UAT Comuna Jurilovca.

◆ **Gestionare deșeuri**

Sistemul de colectare a deșeurilor este realizat printr-un contract de servicii cu o societate comercială (S.C. JT GRUP S.R.L.). Deșeurile sunt colectate selectiv, astfel:

- deșeuri reciclabile;
- deșeuri de uz menajer;
- deșeuri vegetale;
- ambalaje returnabile.

Colectarea deșeurilor menajere din comună se face periodic în zona centrală a comunei, la structurile de primire turistică și la locuințe. Societatea realizează transportul deșeurilor menajere către rampa de depozitare aflată în extravilanul comunei. Strângerea deșeurilor reciclabile se realizează o dată la două săptămâni după o planificare bine stabilită. Gradul de acoperire din punct de vedere al colectării deșeurilor este de 100 %, numărul coșurilor de gunoi stradale din comună fiind de 100 bucăți.

În plus, fiecare gospodărie deține câte o pubelă pentru compost pentru a valorifica resturile alimentare biodegradabile.

Începând cu anul 2015, Jurilovca este beneficiarul unui proiect derulat de Ministerul Mediului cu sprijinul Băncii Mondiale privind realizarea unei platforme de gunoi de grajd în localitatea Sălcioara, dotarea sa cu utilaje și conștientizarea și implicarea fermierilor din regiune privind diminuarea fenomenului de poluare cu nitriți de la nivelul comunei.

1.4. Cadrul natural

1.4.1. Relieful

Relieful județului Tulcea se caracterizează prin existența a două unități fizico-geografice distincte: una mai înaltă, în partea central-vestică, în cadrul căreia se întâlnesc elemente ale celui mai vechi relief de pe teritoriul României (respectiv unități de orogen vechi, hercinic/kimeric), și alta mai joasă și mai nouă (din Cuaternar), în N, NE și E, respectiv lunca și Delta Dunării, precum și nordul Complexului Lagunar Razim-Sinoe. Comuna Jurilovca aparține acesteia din urmă, respectiv subunității centrale, extinsă între Dunăre (la V) și lacul Razim (la E), reprezentată prin Podișul Babadag, format din depozite cretacice superioare dispuse transgresiv peste un fundament alcătuit

din depozite triasice. În era cuaternară s-a depus loessul, astfel încât la nivelul actual, terenurile loessoide se găsesc la adâncimi până la 2-5m. Din acest strat loessoidal cuaternar depus peste stratul stâncos alcătuit din gresii cu liant calcaros, formațiuni mai vechi se văd și astăzi, acolo unde mantaua de loess a fost îndepărtată din cauza eroziunilor.

Aproximativ 75% din teritoriul administrativ al comunei este alcătuit din apele lagunei Razim – Sinoe. Partea de uscat este în cea mai mare parte acoperită de o cuvertură de depozite loessoide, cu grosimi ce pot depăși 15 m, cu posibilități de exploatare a resurselor imense. De sub pătura loessoidă se ivesc depozite formate în Triasicul mediu și Cretacicul superior. Primele sunt reprezentate prin depozitele calcaroase cu vârste anisiene și ladiniene și se găsesc în Dealul Călugăra. Depozitele cretacicului superior sunt constituite din roci care au luat naștere în Cenomanian, Turonian și Senonian. Cenomanianul, reprezentat prin calcare grezoase și conglomeratice se găsește în nordul comunei. Apare sub forma unei fâșii ondulate, având lungime de peste 5 km și lățimea sub 1 km, orientate spre nord-vest și sud-est. Turonianul are o extindere și mai mare, sub forma unei fâșii alungite, orientate de la nord-vest înspre sud-est, ușor curbate spre sud-vest, cu grosimi ce pot ajunge până la 2 km, întinse pe o lungime de aproape 14 km. Începe din Dealul Drăgaicei și se continuă până la Capul Doloșman, unde se afundă în Razelm.

Este constituit din calcare grezoase, are resurse foarte mari și condiții de exploatare bune. Coniacianul are o răspândire mai restrânsă decât turonianul, în vestul acestuia. Este reprezentat prin calcare și calcare marnoase cu resurse foarte mari. Depozite holocen superioare, greu valorificabile, formate din maluri și nisipuri Pleistocen superioare apar în golful Razimului, la est de localitatea Sălcioara. Dintre cele trei sate ale comunei (Jurilovca, Sălcioara și Vișina) numai în primul se regăsesc urme ale exploatării rocilor (nisip și calcar). Nisipul s-a extras ocazional, pentru necesități locale, în zona peninsulei Doloșman și în lacul Golovița.

Calcarul (de culoare alb-gălbui, compact, alternând cu calcare marnoase și conținând accidente silicioase) s-a folosit pentru necesități locale, îndeosebi pentru construcția locuințelor și împrejmuirilor. S-au putut extrage și blocuri mai mari, care se prelucrau ușor. Satele comunei Jurilovca sunt amplasate în regiunea în care dealurile estice ale Podișului Babadag coboară în trepte spre lacurile Razim și Golovița, formând promontorii stâncoase. La N sunt dominate de dealul Cerdac (50-100 m), iar la S sunt delimitate de câmpia îngustă din jurul lacului. Un monument al naturii, care se oferă cu generozitate ochiului surprins de această desfășurare a adâncimilor enigmatice ale pământului este țărmul cretacic al capului Doloșman.

Satele din comuna Jurilovca, fiind așezate în zona de contact a podișului Babadag cu câmpia litorală-lacustră, beneficiază de un relief alcătuit din dealuri din ce în ce mai joase. Înălțimile în această zonă de racord variază de la 5 m – Vișina, până la 56 m – Capul Doloșman, cele mai înalte dealuri existând în extremitatea nord-vestică a teritoriului comunei - 140m – Dealul Drăgaica.

Văile care despart aceste dealuri sunt bine dezvoltate, cu o largă deschidere la sud spre lacul Golovița. Aceste văi au fost sculptate în calcare cărnoase într-un climat mai umed și apoi acoperite cu o manta loessoidă. Depresiunea Jurilovca se află în sudul dealurilor Ceardac-Bair, Drăgaica și vestul dealurilor de la Capul Doloșman. Suprafața depresiunii înclină ușor spre unitatea lacustră limitrofă și are un relief de câmpie.

Depresiunea Vișina este situată în sectorul de vărsare a Văii Batalului în lacul Golovița, la V de localitatea Jurilovca, deschizându-se și ea spre S.

În partea de nord a localității Jurilovca, între două promontorii, Iancila și Doloșman, apare o unitate depresionară largă de tip golf, numită depresiunea Sălcioara (6 Martie).

O ultimă formă de relief întâlnită în această zonă este câmpia litorală a Razimului; această câmpie lacustro-mlăștinoasă reprezentând ultima unitate geografică joasă și are caracter premaritim.

În urma cercetărilor de specialitate s-a constatat ca această câmpie s-a format în timpuri destul de recente în urma transgresiunii Razimului și barării apei marine de către grindurile Perișor și Chituc.

Tipuri de sol

În condiții de umiditate redusă, caracteristice zonei, alterarea substanțelor primare, minerale continuă relativ încet, formându-se substanțe minerale argiloase secundare în baze; solurile specifice acestei zone geografice sunt de tipul cernoziomului.

Din cauza aridității, cantitatea de substanțe acumulată la partea superioară a solului este mică, în special pentru că vegetația este mai săracăcioasă și, ca urmare, masa de substanță organică rămasă la suprafața solului este mai mică, dar și pentru că mineralizarea acestei substanțe se face mai rapid ca urmare a temperaturii ridicate.

Principalele tipuri de sol sunt: sol brun deschis de stepă; diferite cernoziomuri; solonceac-sărătură marină puternică.

1.4.2. Reteaua hidrografică

Rețeaua hidrografică a acestei zone este săracă, văile, fiind lipsite de apă cu debit curent,

conduc apele numai la viiturile pluviale temporare în timpul topirii zăpezilor sau în timpul averselor cu caracter torențial spre lacul Golovița. Straturile freatice cantonate în depozite calcaroase se găsesc în sectoarele cu relief mai înalt, cum ar fi dealurile Doloșman sau Iancila.

În schimb, Jurilovca se bucură de vecinătatea apelor complexului lagunar Razim-Sinoe situat în extremitatea sudică a triunghiului deltaic, cu brațul Sfântu Gheorghe comunicând prin canalul Dranov. Această zonă palustră este una din cele mai mari grupări de lacuri naturale din România, având în totalitate 880 km². Din acest complex fac parte: lacul Razim – 415 km², lacul Sinoe -171 km², lacul Golovița - 119 km², lacul Zmeica – 54 km² și altele de întindere mai mică. Suprafața totală este de 1.015 kmp, din care 865 kmp luciu de apă.

Actualul complex lagunar are la origine vechiul golf marin numit în antichitate Halmyris, unde se vărsa probabil brațul Sfântu Gheorghe (Peuce) al fluviului Istros (Dunărea). Laguna dobrogeană este rezultatul închiderii printr-un cordon litoral lung de cca. 60 km a fostului golf.

La aluvionarea și conturarea complexului a contribuit și brațul Sfântu Gheorghe care, cu apele sale odinioară foarte active, a adus cantități importante de aluviuni, furnizând astfel o parte din materialul aluvionar care a format grindul maritim Chituc. Acesta din urmă a izolat golful de mare și a dat naștere complexului lacustru.

Canalele de legătură ale lacului Razim cu brațul Sfântu Gheorghe alimentează complexul cu apă dulce, excepție făcând lacul Sinoe care conține apă salmastră, deoarece el este izolat de celelalte lacuri ale complexului. Două canale cu stăvilare îl leagă de lacurile Zmeica (canalul II) și Golovița (canalul V). Izolarea lacului Sinoe de celelalte a fost necesară, deoarece acesta comunică cu marea prin deschiderea sa la mare prin gura Periboina, unica „portiță” care face comunicarea cu marea.

Delimitarea dintre Razim și Golovița este dată de linia capul Doloșman – insula Bisericuța. Aceasta este o proeminență de relief cu o înălțime de cca. 5 m deasupra apei, prelungită cu o fâșie de pământ lungă de 200 m spre litoral, mult mai joasă, fâșie care uneori este acoperită de ape, rămânând deasupra doar insula propriu-zisă, Bisericuța. Situată în interiorul complexului, Bisericuța este o proeminență stâncoasă, martor mut al scufundării soclului continental dobrogean.

Pe această linie, Doloșman-Bisericuța adâncimea apelor depășește 3 m, în celelalte lacuri ea fiind mai mică: 0,5 – 1 m în apropiere de Histria.

Acest complex lagunar joacă un rol deosebit de important pentru localitatea Jurilovca – și nu numai – prin potențialul său economic. Lacurile din complexul lagunar constituie tot atâtea resurse naturale de apă, cu importanță piscicolă, ca mijloc de comunicație (prin intermediul numeroaselor canale) și ca baze de agrement sau de alimentare cu apă ale populației.

Apele subterane freatice sunt cantonate la adâncimi variabile, între 1 și 15 m. În unele sectoare din satele Vișina sau sălcioara pânza freatică se află aproape de suprafață datorită substratului nisipos care este impermeabilizat prin umezire continuă, din rețeaua de suprafață sau din precipitații. În Jurilovca, dat fiind relieful stâncos, pânzele freatice se întâlnesc la adâncime, datorită litologiei stratificate eterogene, cu orizonturi alternante, permeabile și impermeabile.

1.4.3. Date climatice

Din punct de vedere al aspectului climatic, comuna Jurilovca are veri fierbinți cu precipitații slabe și ierni nu prea reci, cu viscole puternice. Temperatura medie anuală este de 11 °C. Cantitatea medie de precipitații este de 400 mm/mp anual. Localitățile din comună se încadrează în climatul continental-temperat al țării, prezentând însă o serie de caracteristici datorate condițiilor locale cum ar fi :

- *poziția geografică a teritoriului localității de-a lungul sistemului lagunar și în vecinătatea Mării Negre;*
- *morfologia reliefului specific acestei zone;*

Acești factori locali imprimă climatului specific zonei caracterul de continental de stepă îndulcit cu influența topo-climatului de litoral marin.

Elementul principal al climei îl reprezintă precipitațiile reduse – sub 400 mm, ceea ce se reflectă în ariditatea accentuată specifică zonei.

Media anuală a temperaturii aerului indică strânsa legătură cu așezarea geografică a localității. Izoterma de 11°C trece prin zonă, separând delta și complexul Razim de restul județului.

Datele înregistrate de Stația Meteorologică Jurilovca arată următoarele maxime absolute: +33° C în anul 1963, 34° C în anul 1977, +34,2 ° C în anul 1994.

Minima absolută a parcurs intervalul de la valoarea de – 10 °C în anul 1953 la – 21 °C în anul 1963 și – 22 °C în anul 1973.

Precipitațiile atmosferice se caracterizează prin cantități din cele mai reduse. Urmărind evoluția precipitațiilor se constată fluctuații între 370 – 750 mm/mp în anii 1950-1954, apoi în 1958 scad sub 250 mm, ridicându-se în 1961 la aproximativ 600 mm.

Înghețul durează aproximativ trei luni. Fenomenele timpului rece au influențe deosebite în complexul fizico-geografic al regiunii, completând caracterul continental al climei litoralului.

Datele prelucrate pe o perioadă mai lungă de ani arată faptul că, față de 75 de zile cu sol acoperit cu zăpadă câte s-au înregistrat în 1932 și 80 de zile în 1954, în anii ulteriori nu s-au depășit 40 de zile ajungând chiar în anii 1990, 1998 și 2020 la 0 zile cu sol înzăpezit. Totuși, atunci când

viscolește, unul dintre drumurile cel mai des blocate de zăpadă este Tulcea-Agighiol-Sarichioi-Jurilovca-Lunca.

Regimul vânturilor este strâns legat de circulația generală a atmosferei pe teritoriul țării și de condițiile locale. Frecvența vânturilor este: din direcția nordică depășește 15%, vânturile de N-E au o frecvență medie de 11,5%, iar cele din direcția estică între 4-9%. Din direcția S-V se înregistrează vânturi în procent de 5%, iar în zona țărmurilor sunt frecvente brizele marine.

1.4.4. Flora si fauna

Flora și fauna județului sunt de o mare varietate și importanță conservativă, cu numeroase specii protejate la nivel național sau european. Dealurile județului sunt acoperite, în parte, cu păduri de foioase, în care se îmbină foșnetul stejarului, carpenului și frasinului cu parfumul teiului. Aici sunt întâlnite cele mai întinse păduri de tei argintiu din Europa, ce constituie o importantă bază meliferă. Fondul forestier al județului reprezintă în primul rând o valoare ecologică, ecosistemele forestiere sunt caracterizate printr-o floră și o faună de o diversitate remarcabilă, majoritatea reprezentând habitate endemice pentru Dobrogea. În al doilea rând au o valoare economică și socială ridicată, concretizată prin masa lemnoasă exploatabilă, prin fondul cinegetic și prin condițiile ce le oferă turismului.

Delta Dunării constituie una dintre cele mai întinse zone umede din lume - ca habitat al păsărilor acvatice, cea mai vastă zonă de stufărișuri compacte de pe Pământ și un adevărat muzeu al biodiversității.

În zona comunei Jurilovca, distribuția vegetației se face în funcție de relief, vegetația de stepă apărând în amestec cu negara, colilia, coada-șoricelului, sorgul-peliniței de stepă, volbura garofiței, specifice terenurilor agricole și pajiștilor. Silvostepa se interpune ca o zonă de trecere de la stepă la pădure. Aceasta apare ca o îmbinare a terenurilor agricole cu pajiștile, precum și, izolat, cu păduri constituite din stejar pufos și brumăriu, arțar, ulm, carpen și diferiți arbuști.

Fauna de stepă și silvostepă este bogată în rozătoare, caracteristice fiind: popândăul, șoarecele de câmp, șobolanul de câmp, șobolanul cenușiu, iepurele de câmp; dintre carnivore cel mai reprezentativ este dihorul de stepă; păsările sunt reprezentate de potârnică, ciocârlie, dumbrăvence; dintre reptile cele mai des întâlnite sunt șerpii (în colonii), șopârle, broaște țestoase de uscat.

O adevărată împărăție a viețuitoarelor este complexul lagunar unde există o unitate biogeografică comună cu cea a Deltei Dunării.

Dintre plantele riverane și de plaur, stuful constituie vegetația predominantă (cca.80%) în

amestec cu papura, pipirig și rogoz; canalele sunt străjuite de melancolica salcie albă.

În acest ecosistem se întâlnesc feriga de apă, izma broaștei, cucuta de apă sau plante cu frunze plutitoare ca nufărul alb, iarba broaștelor, rizacul.

Fauna, numeroasă și variată, delimitată în cea de uscat și fauna de apă, reprezintă o altă bogăție a acestui ecosistem.

Partea cea mai reprezentativă a faunei de uscat o constituie păsările din care o bună parte sunt migratoare. Ornitofauna specifică acestui sistem însumează numeroase specii, unele extraeuropene: lișița, rața sălbatică, găinușa de baltă, gâsca sălbatică, lebăda, egreta, pelicanul, cormoranul, barza albă și – în mod excepțional – cocorul.

În ceea ce privește mamiferele, numărul și varietatea lor sunt asigurate de zonele mai înalte, ocolite în general de ape. Aici se întâlnesc mistrețul, vulpea, nurca, vidra, enotul, șacalul.

Ihtiofauna este foarte bogată și variată: sturioni, chefal, șalău, crap, caras, babușcă, plătică, biban, știucă, morunaș, sabiță, guvid și altele.

Vegetația și fauna acestei zone mirifice reprezintă o importantă resursă naturală cu mare valoare economică și științifică.

1.4.5 Natura protejată

O parte importantă din teritoriul comunei Jurilovca (60 %) se află în **Rezervația Biosferei „Delta Dunării”**, rezervație a biosferei aflată pe lista patrimoniului mondial al UNESCO; pe teritoriul comunei regăsim, 2 din cele 18 zone de strictă protecție ale rezervației: **Capul Doloșman** și **Complexul Periteașca - Leahova**, dar și **Rezervația naturală Dealul Călugăra – Iancina**.

Capul Doloșman este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei de rezervație naturală strictă de tip avifaunistic, floristic și faunistic, aflată la răsărit de satul Jurilovca, pe teritoriul administrativ al comunei Jurilovca. Aria naturală acoperă marginea estică a promontoriului Doloșman, și reprezintă o formațiune geologică (faleză calcaroasă) ce cuprinde ruinele cetății Orgame-Argamum și abruptul stâncos al falezei. Aceasta este situată în județul Tulcea, în sud-vestul Deltei Dunării, la sud de brațul Sfântu Gheorghe. Rezervația naturală se întinde pe o suprafață de 125 ha și

este inclusă în Parcul Național Delta Dunării (rezervație a biosferei) aflat pe lista patrimoniului mondial al UNESCO.

Aria naturală reprezintă zona de est a promotoriului (fâșie înaltă de pământ care înaintează în mare) *Doloșman*, constituită din stâncării calcaroase, pe a cărei suprafață teritorială se află situl arheologic „Cetatea Orgame - Argamum”. Rezervația adăpostește și asigură condiții de hrană și cuibărire pentru păsări migratoare, de pasaj sau sedentare, cu specii de: pietrar negru (*Oenanthe pleschanka*), drepneauă neagră (*Apus apus*), pasărea ogorului (*Burhinus oedicnemus*), lăstun de stâncă (*Hirundo rupestris*) sau ciocârlie de Bărăgan (*Melanocorypha calandra*). În arealul rezervației se remarcă prezența unui mamifer, dihorul pătat (*Vormela peregusna*), precum și a mai multor specii de reptile (țestoase, șopârle, șerpi) și de broaște.

Vegetația este constituită din elemente floristice cu specii de plante (meridional-continentale și xero-mezofile) rare, printre care: centaurea (*Centaurea jankae* și *Centaurea tenuiflora*), sânziană (*Galium humifusum*), garofiță (*Dianthus pseudarmeria*), coșaci (*Astragalus vesicarius*), valentiță (*Tanacetum millefolium*) sau măselariță (*Hyoscyamus niger*).

Complexul Periteașca - Leahova este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a I-a IUCN (rezervație naturală strictă de tip avifaunistic). Aria naturală se află în extremitatea sud-estică a județului Tulcea (în sudul Deltei Dunării), în partea sud estică a Lacului Razim, în estul satului Jurilovca. Rezervația naturală cuprinde o suprafață de 4.125 ha și este inclusă în Parcul Național Delta Dunării (rezervație a biosferei), aflat pe lista patrimoniului mondial al UNESCO. Aria naturală reprezintă o zonă nisipoasă, respective grinduri marine, dune de nisip, mlaștini nisipoase, gârle, insule - *Insula Bisericuța*, canale, lacuri - *Periteașca*, *Pahane-Râ nec*, *Leahova Mare*, *Leahova Mică*, *Coșna*, și se află între complexul lagunar *Razim-Sinoe* și nisipurile litoralului Mării Negre. Rezervația adăpostește și asigură condiții de cuibărit și hrană pentru mai multe specii de păsări migratoare, de pasaj sau sedentare, dintre care: călifar alb (*Tadorna tadorna*), gâscă cu gât roșu (*Branta ruficollis*), gârliță mare (*Anser albifrons*), gârliță mică (*Anser erythropus*), rață mare (*Anas platyrhynchos*), pelican creț (*Pelecanus crispus*) sau pelican comun (*Pelecanus onocrotalus*). În arealul rezervației naturale este semnalată prezența mai multor specii floristice, printre care: varză de mare (*Crambe maritima*), ochiul lupului (*Lycopsis arvensis*), ghirin (*Suaeda splendens*), alior (*Euphorbia seguieriana*, specie cunoscută și sub denumirile populare de *laptele cucului* și *laptele câinelui*), raigras aristat (*Lolium multiflorum*) sau cornaci (*Trepa natans*).

Rezervația naturală Dealul Călugăra - Iancina cu o suprafață de 30 ha, este amplasată pe teritoriul administrativ al comunei Jurilovca, în sud de Lacul Razim. Rezervația prezintă o mare valoare științifică, întrucât conservă litoralul fosil al Mării Negre, dinaintea închiderii lagunelor litorale. Aspectul original al rezervației constă în falezele sau malurile stâncoase erodate în forme spectaculoase de apele lacului Razim, în care se dezvoltă câteva grote. Aceste promontorii alternează cu mici plaje de nisip sau pietriș respectiv cu zone joase aluvionare. Împreună cu zona strict protejată Capul Doloșman, această rezervație constituie singura arie protejată, cel puțin din România, care asigură conservarea asociației foarte rare *Koelerio lobates* - *Artemisietum lerchianae*, endemică pentru Dobrogea. Aceasta este unica arie protejată din județul Tulcea în care se conservă asociația endemică de stepă petrofilă *Teucrio polii* - *Melicetum ciliatae*. Fauna rezervației se distinge îndeosebi prin numărul ridicat de specii de păsări răpitoare între care se remarcă *Haliaeetus albicilla*, *Aquila clanga*, *Buteo rufinus*.

1.5. Cadrul socio-economic

1.5.1. Populația

De-a lungul istoriei sale, Jurilovca a suferit, din punct de vedere demografic, numeroase și spectaculoase transformări, cauzate de diverse contexte.

Primul document care oferă informații demografice despre sat este harta rusă din 1828-1829. Conform acestei hărți, în timpul războiului ruso-turc din 1828-1829, Jurilovca avea 20 de case, fiind deci un mic cătun; aceeași hartă arată existența unei localități pe insula Bisericuța (6 km est de Jurilovca), fără a preciza și numărul de case. Se poate presupune că insula era locuită temporar de refugiați din sat (din cauza stării de război).

Următoarea informație demografică provine din 1850 de la Ion Ionescu de la Brad care menționează pentru Jurilovca un număr de 500 de case. Această creștere (de peste 20 de ori) nu se justifică prin spor natural, explicația fiind probabil un aport masiv de populație din afara satului (ca urmare a stabilirii graniței ruso-otomane pe brațul Sfântu Gheorghe prin *Tratatul de la Adrianopol*).

În pragul dintre veacurile XIX și XX se observă din nou o creștere a populației de la 2112 în anul 1899 la 2304 în anul 1904, probabil tot prin aport de populație din afara satului – stabilirea veteranilor de război.

În primele decade ale sec. XX are loc o creștere spectaculoasă a populației satului: 2304 locuitori în anul 1904, 2813 în 1918, 3020 în 1926, 3611 în 1930; această creștere poate fi justificată printr-un spor natural al populației (nu este atestat niciun aport migrator), spor datorat îmbunătățirii

nivelului de viață, scăderii mortalității și creșterii producției piscicole, ca urmare a lucrărilor hidrotehnice din primul deceniu al secolului XX.

Sporul natural al populației în perioada 1966 -1990 este pozitiv, cu anumite fluctuații de la 15,9 ‰ în anul 1968, la 0,5 ‰ în 1985, pentru ca în anul 1990 să fie 0 ‰. După acest an, sporul demografic devine negativ, având o valoare medie de -5 ‰ (-10,3 ‰ în anii 1994 și 1997, în anul 1999 fiind de -6,7 ‰).

Deși în alte localități cu populație lipovenească, odată cu regimul comunist, începe o mișcare de migrație în căutare de locuri de muncă, aceasta nu se petrece și cu populația satului Jurilovca, pentru că întreprinderea piscicolă din sat le asigura locuitorilor locuri de muncă și venituri atractive. Fenomenul este similar și după 1989, cu toate că întreprinderea piscicolă nu mai asigura nici locuri de muncă și nici venituri rezonabile, populația locală – poate în speranța că cineva le va rezolva această problemă – nu a început emigrația în căutarea unor locuri de muncă decât târziu, după anul 2000 (în comparație cu celelalte localități lipovenești, unde fenomenul era deja încetățenit).

Actualmente, din punct de vedere demografic, comuna Jurilovca se confruntă cu aceeași situație care afectează întreg județul Tulcea – deficitul demografic. Cu toate acestea, datorită investițiilor în infrastructură și a îmbunătățirii servicii publice din ultimii ani, se observă o nouă dinamică la nivelul populației prin revenirea familiilor tinere din străinătate și a achiziționării de proprietăți de către populație urbană din orașele din proximitate, având funcțiune de case de vacanță.

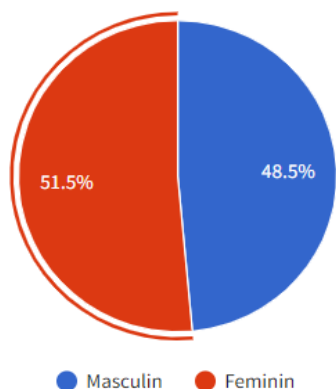
Conform recensământului realizat la nivel național în 2022, populația comunei Jurilovca este de 3694 de locuitori. Față de recensământul din 2011, populația comunei Jurilovca a scăzut cu 241 locuitori, ceea ce reprezintă o scădere de 6.12% a numărului de locuitori. Dintre aceștia, grupa de vârstă cu cea mai mare populație este cea cuprinsă între 60 - 69 de ani, în care se regăsesc 671 de persoane, ceea ce reprezintă aproximativ 18.16% din totalul populației. Pe de altă parte, grupa de vârstă cu cei mai puțini rezidenți este cea cu vârsta 80+ ani, cu 172 de persoane, adică 4.66% din întreaga populație a comunei Jurilovca.

Distribuția populației pe grupe de **vârstă** este următoarea:

Grupa de vârstă	Populație	Procent
0 - 9	286	7.74%

10 - 19	397	10.75%
20 - 29	290	7.85%
30 - 39	382	10.34%
40 - 49	567	15.35%
50 - 59	536	14.51%
60 - 69	671	18.16%
70 - 79	393	10.64%
80+	172	4.66%

Conform recensământului realizat la nivel național în 2021, populația comunei Jurilovca este compusă din 1,793 persoane de sex masculin, reprezentând 48.54% din totalul populației și 1,901 persoane de sex feminin, ce reprezintă 51.46% din totalul locuitorilor.

După criteriul **stării civile**, situația populației se prezintă astfel:

Stare civilă	Populație	Procent
Căsătorit/ă	1,862	50.41%
Necăsătorit/ă	1,269	34.35%
Văduv/ă	596	16.13%
Divorțat/ă	208	5.63%

Din punct de vedere religios, datele statistice prezintă următoarea distribuție:

- Ortodoxa (Biserica Ortodoxa Română): 1,718.00 persoane (46.51% din totalul populației)
- Ortodoxă de Rit Vechi: 1,456.00 persoane (39.42% din totalul populației)
- Adventistă de Ziua a Șaptea: 196.00 persoane (5.31% din totalul populației)

De asemenea 34 persoane reprezentand 0.92% s-au declarat ca fiind Fără religie, Ateu sau Agnostic.

Analiza acestor date reflectă complexitatea vieții religioase din comună:

Religie	Populație	Procent
Ortodoxă (Biserica Ortodoxă Română)	1,718	46.51%
Creștină de Rit Vechi	1,456	39.42%
Adventistă de Ziua a Șaptea	196	5.31%
Martorii lui Iehova	9	0.24%
Romano-Catolică	3	0.08%
Ateu	3	0.08%

Diversitatea etnică

În funcție de criteriul etnic, din cei 3694 de locuitori ai comunei, aproximativ 40% sunt ruși-lipoveni. Cea mai mare concentrare a acestora este în Jurilovca, aceasta fiind una dintre localitățile cu cei mai mulți etnici lipoveni din România, care păstrează încă tradițiile specifice și portul tradițional. În localitățile Vișina și Sălcioara predomină încă elementul bulgăresc, în tradiții, portul specific, arhitectură și unele elemente lingvistice, chiar dacă apartenența la această etnie nu se regăsește în recensământul populației.

Diversitatea etnică este un atribut al comunei Jurilovca:

Etnie	Populație	Procent
Români	1,954	52.90%
Ruși-Lipoveni	1,465	39.66%
Etnie nedeclarată	265	7.17%
Ucraineni	3	0.08%

Forța de muncă

Populația activă din punct de vedere economic (sau forța de muncă) cuprinde toate persoanele de 15

ani și peste, care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii în timpul perioadei de referință, incluzând populația ocupată și șomerii.

1. Populație economic activă – persoane care constituie forța de muncă disponibilă, capabilă de muncă, incluzând populația ocupată și șomerii.
2. Populație ocupată în economie – persoane care desfășoară o activitate economică sau socială producătoare de bunuri și servicii în scopul obținerii unor venituri în formă de salarii sau alte beneficii.
3. Șomer – persoană în vârstă de muncă, care nu lucrează și este în căutarea unui loc de muncă.

Numărul mediu al salariaților din comuna Jurilovca:

Perioada	Salariați	Șomeri
2020	358	41
2021	441	36
2022	397	36
2023	421	40

1.5.2 Economia

Profilul socio-economic actual al satelor componente comunei Jurilovca este determinat, în principal, de așezare și resursele zonei. Unul dintre factorii cei mai atractivi pentru potențialii investitori, dar și pentru comunitatea locală rămâne poziția geografică favorabilă pentru dezvoltarea agroturismului, amplificată de profilul tradițional al comunității și de specificul pescăresc al zonei. La acestea se adaugă o infrastructură foarte bună, existența unui port turistic modern, obiective istorice și naturale foarte valoroase și deschiderea desăvârșită pe care o oferă laguna Razim Sinoe. Cei mai atractivi factori din comunitate pentru potențialii investitori rămân: poziția geografică favorabilă pentru dezvoltarea agroturismului, valorificarea resursei piscicole, construcțiile, activități privind piscicultura și acvacultura.

Cele mai importante 3 sectoare economice din comuna Jurilovca sunt:

1. turismul;
2. pescuitul;
3. agricultura.

Pe lângă acestea, ca activități complementare se remarcă apicultura, comerțul.

1.6. Probleme de mediu și factori de risc natural

Conform Diagnozei Zonelor Vulnerabile la Poluarea cu Nitrați realizată de Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului – București, satele din comuna Jurilovca nu se încadrează în zonele cu potențial de vulnerabilitate la poluarea cu nitrați.

CAPITOLUL II

ANALIZA POTENTIALULUI TURISTIC

2.1. Potențialul turistic al comunei

Specificul comunității din Jurilovca este strâns legat de așezarea comunei pe malul complexului lagunar Razim-Sinoe și de tradițiile lipovenilor. Aici sărbătorile religioase se respectă conform calendarului iulian, care este decalat cu 13 zile față de calendarul Gregorian (de exemplu, Anul Nou se celebrează pe 14 ianuarie). Cea mai importantă sărbătoare religioasă lipovenească este Acoperământul Maicii Domnului – *Pokrov* (14 octombrie), zi care marchează hramul întregii loclăitări. Un alt aspect important care contribuie la unicitatea comunității este portul tradițional lipovenesc, acesta fiind obligatoriu în Biserică. Costumul tradițional se remarcă prin cromatică în tonuri și nuanțe tari (roșu, albastru, verde) și se poartă în mod deosebit la sărbători. Unele piese de port s-au modificat, altele și-au păstrat funcțiunea originală, inclusiv cea lingvistică: rubașca (cămașa bărbătească), pois (brâul purtat atât de bărbați cât și de femei), kicika (acesoriu ce marchează statutul marital al femeii), șalika (baticul, șalul purtat în biserică), șupka (fusta de biserică). Surse scrise atestă construirea Bisericii de lipoveni din localitate în 1871 (1881, după Lahovari), primind hramul Acoperământul Maicii Domnului.

Localnicii pregătesc mâncăruri specifice bucătăriei tradiționale lipovenești: ciorbă cu varză, varză cu orez, vareniciki (colțunași) cu varză, brânză, dovleac, răcitură din pește, pește sărat uscat, pește crud sărat, pampuşki (brânzoaice).

Pentru patrimoniul său cultural inestimabil și pentru frumusețea obiectivelor din perimetrul său, Jurilovca a primit, în anul 2013, titlul de Destinație Europeană de Excelență în cadrul platformei EDEN, coordonată de Comisia Europeană de a pune în valoare „comorile ascunse ale Europei”.

Pentru eforturile de conservare și promovare a patrimoniului cultural local și a valorilor satului românesc, Jurilovca a devenit Sat Cultural al României 2015, competiție organizată de Asociația Cele mai Frumoase Sate din România, în parteneriat cu Muzeul Satului „Dimitrie Gusti”, sub înaltul patronaj al Ambasadei Franței în România.

2.1.1. Resurse turistice naturale

LAGUNA RAZIM-SINOE

Vechiul golf Halmyris avea, acum aproape 3000 de ani, deschiderea la mare care le-a permis grecilor din Milet să călătorească cu corăbiile pentru a-și întemeia, în secolul al VII-lea, pe țărmul său, o cetate prosperă, ridicată cu cel puțin o generație înaintea Histriei. În timp, golful a devenit Laguna Razim-

Sinoe, cea mai mare întindere de apă din România, legată inextricabil de Delta Dunării și considerată de cercetătorul Grigore Antipa a fi plămânul Deltei.

Formată din 5 lacuri principale – Razelm (Razim), Sinoe, Zmeica, Golovita și Babadag și alte câteva secundare – Istria, Nuntași, Ceamurlia, Leahova Mare, Leahova Mica, Cosnei, Agighiol, Topraisar. Suprafața totală este de 1.015 kmp, din care 865 kmp luciu de apă. Cea mai mare parte a complexului o constituie zona depresionară (vechiul golf Halmyris), ocupată inițial de apele mării și care a fost compartimentată ulterior, prin formare de cordoane și grinduri marine.

CAPUL DOLOȘMAN

Singura faleză stâncoasă de pe litoralul românesc este și unul dintre puținele locuri unde este conservat litoralul fosil al Mării Negre. Are o înălțime maximă de 29 de metri și se întinde pe o lungime de aproximativ 3 kilometri. În antichitatea greco-romană avea numele Pteron Akron, ceea ce s-ar traduce prin Promontoriul Penelor.

Numele actual, Doloșman, are origini turcești (Doloșmac) și înseamnă strâmtoare/ loc de trecere.

INSULA BISERICUȚA

Este situată la aproximativ 2,4 km SE de Capul Doloșman, în partea de sud a lacului Razim. Lungă de 360 m și lată de 58 m, jumătate stâncoasă și acoperită de stuf, jumătate ocupată de o colină de calcar înaltă de 9 m, cu margini foarte abrupte, aproape de vertical, insula este inclusă în Rezervația ornitologică Periteasca-Insula Bisericuța-Gura Porțiței, de care o separă un canal lat de 9 m. Insula Bisericuța este o zonă predilectă pentru cuibaritul speciilor limicole, mai ales al călifarilor.

GURA PORTIȚEI

Loc de trecere pentru corăbii, din antichitatea grecească – până la începutul secolului al XIX-lea, sălaj pescăresc sezonier – întemeiat de pescarii lipoveni din Jurilovca pentru pescuitul sturionilor, este în prezent un grind marin ce desparte laguna de mare, o zonă izolată, de o frumusețe rară. În timp ce complexul turistic construit aici asigură toate condițiile pentru o vacanță de vis, în afara perimetrului său există posibilități de campare pentru turiștii care preferă apropierea de natură.

PLAJELE SĂLBATICE DE LA PERIBOINA, PERITEAȘCA, PERIȘOR

Vechile treceri dinspre lagună spre mare erau odinioară puncte importante pentru pescarii care își desfășurau activitatea atât la mare, cât în apele salmastre ale lagunei. Astăzi oferă posibilitatea vizitatorilor cu spirit explorator să descopere plajele sălbatice de pe litoralul Mării Negre, acolo unde natura este suverană iar ecosistemele deltaic și marin se împletesc într-o armonie perfectă.

COLONIA DE PELICANI de pe insula Ceaplace/ lacul Sinoe, este cea mai mare colonie de pelican creț (*pelecanus crispus*) din Delta Dunării; colonie de cuibarit este foarte animată primăvara devreme și, se depopulează treptat, pe măsură ce puii își iau zborul, începând cu a doua parte a lunii iunie.

REZERVAȚIA NATURALĂ DEALUL CĂLUGĂRA - IANCINA cu o suprafață de 30 ha/ lungimea țărmului de aproximativ 4 km, este amplasată pe teritoriul administrativ al comunei Jurilovca, în sud de Lacul Razim. Rezervația prezintă o mare valoare științifică, întrucât conservă litoralul fosil al Mării Negre, dinaintea închiderii lagunelor litorale. Aspectul original al rezervației constă în falezele joase sau malurile stâncoase erodate în forme spectaculoase de apele lacului Razim, în care se dezvoltă câteva grote. Aceste promontorii alternează cu mici plaje de nisip sau pietriș respectiv cu zone joase aluvionare.

2.1.2. Resurse antropice

Cetatea Orgame/ Argamum este situată la 7 km est de satul Jurilovca, la Capul Doloșman. Cercetările arheologice desfășurate aici în anii 1926 – 1932 și din 1965 fără întrerupere au permis dezvelirea unor importante monumente și schițarea istoriei cetății pentru cele mai bine de 12 secole de existență. Cetatea, prima localitate de pe teritoriul de astăzi al României menționată într-un izvor antic (Hecataios, *Periegesis*), a fost întemeiată la mijlocul sec. VII î.Chr. de către grecii din Asia Mică cu cel puțin o generație înaintea cetății Istros / Histria, într-o zonă cu urme de locuire din epoca bronzului și din prima epocă a fierului. Din perioada arhaică datează: un impresionant complex funerar din necropola cetății ce a aparținut unui personaj important din prima generație de coloniști, urme de locuire în zona de est a falezei, două cuptoare artisanale pentru ceramică; perioada clasică este ilustrată printr-un segment al zidului de incintă, edificii și cuptoare situate spre capul promontoriului, grupuri de morminte tumulare asociate pe criterii familiare în necropola cetății; epocile elenistică

târzie și romană timpurie sunt reprezentate prin unele vestigii păstrate pe platoul argamens, dincolo de sistemul de apărare al cetății romano-bizantine. Cetatea romano-bizantină avea o suprafață de aproximativ 2,6 ha, o formă aparent triunghiulară cu opt turnuri, șase contraforturi (bastioane) și două porți principale. În perimetrul necropolei din preajma cetății Orgame a fost descoperit cel mai vechi mormânt grecesc din întreg bazinul Mării Negre – **tumulul cu heroon** (secolul al VII î.Hr.), considerat a fi mormântul întemeietorului cetății de pe țărmul Pontului Euxin.

Biserica ortodoxă de rit vechi *POCROV* (Acoperământul Maicii Domnului) Jurilovca a fost construită în 1846 și sfințită pe 9 iunie 1848. Hramul bisericii se sărbătorește pe 14 octombrie. Caracteristicile cultural-religioase asociate rușilor lipoveni sunt stilul bizantin al picturii, sculpturii și arhitecturii bisericești, oficierea slujbei în limba slavonă, crucea în opt colțuri. Despre portul rușilor lipoveni s-a spus că reprezintă puntea de legătură între mistic și laic, trecut și prezent: purtate în biserică, hainele lungi, brâul, șalika (broboada) sunt expresia sobrietății, în timp ce predominanța culorilor vii redă bucuria vieții, așa cum păstrarea portului tradițional indică respectul față de valorile moștenite.

În Jurilovca toate sărbătorile religioase, cu excepția Pascaliilor, se celebrează pe stil vechi, conform calendarului iulian – cu 13 zile după cele marcate în calendarul oficial. Bunăoară, Crăciunul Vechi este celebrat printr-o slujbă religioasă de mare însemnătate, iar după masa tradițională din familie, cetele de colindători pornesc prin sat vestind Nașterea Domnului printr-un colind religios, vechi de câteva sute de ani, cântat în limba slavonă.

Casa-muzeu Paraschiva Constantin, atelier *in situ* al doamnei Paraschiva - o țesătoare din Vișina care și-a transformat casa într-un muzeu unde pot fi găsite creațiile sale, costume populare vechi de o sută de ani (bulgărești, dobrogene) precum și diferite unelte tradiționale folosite în arta țesutului.

Gospodăria țărănească bulgărească din satul Vișina, este amenajată de doamna Bianca Folescu. Gospodăria include o mini-fermă de cai și o colecție impresionantă de obiecte vestimentare, unelte și piese de mobilier aparținând etniilor dobrogene, grupate tematic. În gospodărie a fost înființat brandul local „Suvenir din Dobrogea”

Atelierul *Katiușa Design* oferă turiștilor posibilitatea să confecționeze obiecte de podoabă tradiționale. Locația oferă, de asemenea, spectacole de muzică tradițională și demonstrații de gastronomie. <https://www.katiusadesign.ro/>

Grădina Zânelor Jurilovca este o plantație de trandafiri ale căror flori parfumate sunt transformate în sirop și dulceață, produse cosmetice și ceai. Atunci când florile parfumate sunt deschise, gazdele, , organizează degustări și vizite tematice.
<https://roro.facebook.com/gradinazanelorjurilovca/>

Portul turistic Jurilovca – denumită cea mai nouă și mai frumoasă poartă de intrare în Deltă din județul Tulcea, de unde pleacă zilnic ambarcațiuni spre Gura Portiței și Delta Dunării.

Portul are o capacitate de 190 de locuri de acostare pentru ambarcațiuni, împărțite între pescari, turiști și locuitori ai zonei, o zonă verde și un spațiu special amenajat de picnic, parcare.

2.2. Activități de agrement

Pe teritoriul comunei Jurilovca se pot practica activități de agrement îndeosebi în sezonul cald – primăvara, vara, toamna, dar și în timpul iernii (iernile devin din ce în ce mai scurte și mai calde).

Oferta locală de agrement poate fi prezentată sub genericul **4 anotimpuri la Jurilovca:**

PRIMĂVARA

- ✓ trasee pe bicicletă
- ✓ cu caiacul pe canale
- ✓ birdwatching
- ✓ gastronomie pescărească în gospodăriile lipovenilor
- ✓ Sărbători Pascale la Jurilovca
- ✓ bujorii înfloriți din pădurea Babadag

VARA

- ✓ excursii în Delta Dunării, incursiuni pe plajele sălbătice de la Marea Neagră
- ✓ trasee pe bicicletă pe țărmul lagunei – cetatea Enisala, cetatea Argamum
- ✓ evenimente locale
- ✓ în lotca cu parus
- ✓ plajă la Gura Portiței
- ✓ ateliere de meșteșug tradițional la Gospodăria Suvenir din Dobrogea

TOAMNA

- ✓ pescuit recreativ
- ✓ excursii în caiac

- ✓ gastronomie deltaică
- ✓ trasee pe bicicletă
- ✓ cu pescarii în barcă, în brigada cu năvod

IARNA

- ✓ pescuit la copcă
- ✓ ture pentru fotografie
- ✓ cu patinele pe canalele înghețate
- ✓ gastronomie tradițională
- ✓ vin fiert la soba lipovenească
- ✓ sărbători pe Stil Vechi

Destinația Jurilovca este parte a următoarelor rute cultural-turistice:

Ruta *Drumul Cetăților Tulcene*

<https://www.cjtulcea.ro/sites/cjtulcea/PrezentareaJudetului/Obiective%20Turistice/Documents/RUTA%20CET%20C4%82%C8%9AILOR%20TULCENE%20%20Iter%20Civitatum.pdf>

Ruta *DUNĂRE – MAREA NEAGRĂ*

<https://www.cjtulcea.ro/sites/cjtulcea/PrezentareaJudetului/Obiective%20Turistice/Documents/DUNARE-%20MAREA%20NEAGRA-fisa%20tehnica%20si%20adresa%20document%20rut.pdf>

Ruta *Vin și miere de Tulcea*

<https://www.cjtulcea.ro/sites/cjtulcea/PrezentareaJudetului/Obiective%20Turistice/Documents/RUTA%20VINULUI%20SI%20A%20MIERII%20IN%20JUDETUL%20TULCEA-fisa%20tehnica.pdf>

Ruta Destinațiilor Europene de Excelență (EDEN) din România <http://romaniaeden.travel/>

2.4. Personalități marcante

Vasile Dîba (24.07.1954- 20.02.2024) A fost descoperit la vârsta de 15 ani de antrenorul emerit Igor Lipalit, care a venit în localitatea sa natală Jurilovca și l-a convins să încerce kaiacul. În 1970, a plecat la Tulcea, de unde a fost transferat la Dinamo. După o luna, s-a întors la Tulcea, unde a continuat kaiacul timp de doi ani, în 1972 fiind rechemat la Dinamo. Primele medalii le-a obținut la Snagov, la Campionatele Europene de juniori din 1971, unde a câștigat două medalii de argint, la K2 - 500 m, alături de Simion Chirila, și la kaiac de patru persoane pe 500 m (K4 - 500 m), unde i-a avut colegi pe Mihailin Policarp, Ivanov Ion și Simion Chirila.

În 1974, la Campionatele Mondiale de la Ciudad de Mexico, a cucerit două medalii de aur, la kaiac simplu pe 500 m (K1 - 500 m) și la stafeta kaiac simplu 4x500 m (K1 - 4x500 m), alături de Ernst Pavel, Atanase Sciotnic și Mihail Zaifu. Un an mai târziu, la CM de la Belgrad, s-a clasat al doilea în ambele probe.

În 1976, la Jocurile Olimpice de la Montreal, la K1 - 500 m, proba nou introdusă în programul olimpic, a cucerit primul titlu olimpic din istoria kaiacului românesc, iar la kaiac simplu pe 10000 m (K1 - 1000 m) a obținut medalia de bronz. La JO din 1980, de la Moscova, a câștigat medaliile de argint la kaiac de patru persoane pe 1000 m (K4 - 1000 m) și de bronz, la K1 - 500 m.

A primit titlul de Maestru Emerit al Sportului și a fost decorat cu Ordinul Muncii clasa I (1976), Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a (1981) și Ordinul Meritul Sportiv clasa I (2004).

2.5. Festivaluri și alte manifestări culturale cu caracter de repetabilitate

Festivalul Borșului Lipovenesc – un festival ce evidențiază patrimoniul cultural și potențialul turistic al zonei, celebrând tradițiile gastronomice și culturale din Jurilovca și Delta Dunării. Sărbătoarea este organizată, anual, la sfârșitul lunii august- începutul lunii septembrie și, promovează respectul pentru valorile multiculturale ale regiunii, precum și specificul pescăresc al întregii zone.

Babindenii sau **Ziua babei**, din satul Vișina, este o sărbătoare cu rădăcini foarte vechi păstrată cu respect de comunitatea de bulgari din localitate. Cea mai vârstnică femeie din sat este sărbătorită prin ritualuri specifice de inițiere, șezători și cântece tradiționale la care participă numai femeile măritate. Promotorii tradiției la nivelul localității sunt membrii ansamblului Sfitilina (Florica), care păstrează vii cântecele și dansurile specifice etniei bulgărești.

2.6. Potențialul turistic din zonele limitrofe (maximum 45 km)

Gospodăria Țărănească Enisala conservată *in situ* (17 km)

Obiectivul muzeal din satul Enisala reprezintă sinteza arhitecturii tradiționale din nordul Dobrogei la începutul secolului XX. Ansamblul arhitectural cuprinde casa cu chiler și anexele gospodărești: grajd, șoproane, bucătăria și cuptorul de vară, porumbarul, fântâna; sunt prezentate unelte și instalații tehnice utilizate în practicarea ocupațiilor și meșteșugurilor.

Cetatea Enisala (17 km) este situată la 2 km de localitatea Enisala, pe un deal calcaros, care domină zona lacurilor Razelm și Babadag, se află ruinele fortăreței medievale Yeni-Sale (Enisala, Enișala, Heraclea sau Heraclia). Cetatea Enisala este situată într-un complex arheologic cu numeroase vestigii din epoca neolitică până în evul mediu și care impresionează prin mărimea și trăinicia zidurilor. A fost

construită în scop militar, defensiv și de supraveghere a drumurilor de pe apă și de pe uscat, în a doua jumătate a secolului al XIV-lea, de către o autoritate care viza zona de la Gurile Dunării.

În urma studierii portulanelor din secolele XIII-XIV, localitatea care apare sub numele de Bambola, Pampulo a fost identificată cu cetatea Enisala. Cetatea a făcut parte din lanțul de colonii genoveze care îngloba orașele de la Gurile Dunării iar între 1397-1418 a făcut parte din sistemul defensiv al Țării Românești, în timpul domniei lui Mircea cel Bătrân. După cucerirea Dobrogei de către turci la 1419/1420, aici a fost instalată o garnizoană militară otomană. Prima mențiune cu denumirea de Yeni-Sale apare în secolul al XV-lea, în cronica lui

Şükrullah. Ulterior, datorită înaintării stăpânirii turcești dincolo de Gurile Dunării, până la Cetatea Albă și Chilia (1484), și ca urmare a formării cordoanelor de nisip ce separă lacul Razim de Marea Neagră, cetatea a fost abandonată în secolul al XVI-lea, pentru că nu mai corespundea intereselor strategice și economiei turcești (otomane).

Marcată de evenimentele trecutului, aflată în bătaia vânturilor, cetatea de la Enisala este azi un punct turistic deosebit în centrul Dobrogei.

Cetatea Ibida (28 km)

Situl Ibida este situat la vest de satul Slava Rusă, comuna Slava Cercheză, la intersecția unor importante artere de comunicație ce fac legătura între orașele Măcin, Constanța, Hârșova, Tulcea și Babadag. Distanța este de aproximativ 2 km iar accesul se face din DJ 223A/ DN 22D, prin DJ 229 R.

Cetatea de pe Valea Slavei, identificată de Vasile Pârvan ca fiind Polis Ibida, a fost pomenită de Procopius din Cesareea între cetățile refăcute de Justinian (De aed. IV 7) și menționată de Theophylactus Simocata în forma Libidinon polin. Coroborarea datelor epigrafice cu observațiile de natură constructivă indică drept moment al ridicării mării centuri fortificate de la Slava Rusă sfârșitul sec. III și începutul sec. IV a. Chr. Cetatea, cu refaceri în timpul lui Justinian. Aceasta este dublată de o fortificație cu suprafața de aproximativ 3 ha, situată pe dealul Harada.

Vestigiile arheologice descoperite pe teritoriul localității Slava datează din paleoliticul superior, eneolitic, epoca bronzului, epoca fierului- Halstatt și Latène, epocile romao-bizantine, evul mediu timpuriu și târziu; cele mai importante sunt vestigiile romane și romano-bizantine (sec. I p.Chr. - începutul sec.VII p.Chr): Cetatea Ibida, Complexul monastic paleocreștin, Monumentul funerar roman.

Cercetările arheologice realizate în timpul Primului Război Mondial în perimetrul cetății au condus la descoperirea unei basilici paleocreștine cu 3 nave și 3 abside, cu coloane și capiteluri din mozaic policrom, atribuit sec. VI p. Chr. La aproximativ 2 km vest de localitatea Slava Rusă a fost

cercetat un complex monastic paleocreștin : două basilici cu câte o singură navă, o capelă cu absidă și diferite anexe înconjurate de o incintă, datat între a doua jumătate a sec. IV și prima parte a sec. VII p. Chr. Începând cu anul 2001 au fost cercetate porțiuni din zidul de incintă, pillae-le podului antic de peste râul Slava, locuințe, sistemul de canalizare, o parte din necropola cetății romano-bizantine, un cavou și au fost făcute precizări importante în legătură cu stratigrafia cetății (sec. I-VII p.Chr.).

Muzeul de Artă Orientală Babadag - Casa Panaghia (25 km)

Situată în vecinătatea imediată a Geamiei Ali-Gazi-Pasa, Casa Panaghia este construită în stilul arhitectonic al Babadagului de altădată.

Expoziția de artă orientală organizată în Casa Panaghia, prezintă piese ce aparțin artei populare tradiționale a turcilor și tătarilor din Dobrogea, dar și piese ce aparțin artei orientale realizată în manufacturi și, ulterior, industrial.

Arta populară a turcilor și tătarilor din Dobrogea (țesături, broderii, piese de port, podoabe, vase de aramă pentru uz cotidian și pentru diferite ceremonialuri) reflectă originile sale orientale. Anumite trăsături ale acestei arte releva însă, interferente cu arta populației autohtone din Peninsula Balcanică și din Dobrogea.

Motivele ornamentale tipic orientale: garoafa, chiparosul, zambila , fructul de rodie s.a., completate de firul metalic auriu și argintiu, se combina în compoziții cromatice și decorative de o valoare estetică deosebită.

Geamia Ali-Gazi Pașa Babadag este un monument istoric și de arhitectură religioasă situat în centrul orașului Babadag, datând din secolul al XVII-lea. Geamia, ridicată în anul 1609 sau 1610, a fost construită din piatră fățuită, pe un plan dreptunghiular, a fost prevăzută cu un monumental pridvor pe arcade și un minaret înalt de peste 20 de metri. Până să intre în componența principatelor române (după războiul de independență din 1877-1878), Dobrogea a fost parte componentă a Imperiului Otoman timp de aproape 500 de ani. Pentru a putea urmări și coordona mai bine trupele militare în confruntările cu Imperiul Rus, reședința pașei dobrogene (generalul armatei) a fost mutată la Babadag (de la Silistra).

Mormântul lui Sarı Saltuk Baba Babadag a fost găsit în urma unui vis. Potrivit lui Evliya Çelebi, sultanul otoman Baiazid al II-lea –cel care are acest vis– ajunge în Babadağ în vremea expedițiilor în Chilia și Cetatea Albă. Locuitorii din Babadağ îi spun sultanului că acolo se s-a aflat un mormânt cunoscut sub numele de Saltuk, dar care cu timpul s-a transformat într-un morman de gunoi și că astfel a dispărut acest mormânt. Sultanul Baiazid se duce în acest loc împreună cu vizirul său, Kara Şemseddin, unde își pregătesc locul pentru rugăciune. După rugăciune, se culcă pentru a primi un vis. În vis, sultanul Baiazid îl vede pe Sarı Saltuk, apărându-i cu un turban verde pe cap și purtând o barbă aurie. Îi spune sultanului cuvinte de bun venit și că va cuceri fără luptă Chilia și Cetatea Albă. Apoi îi cere să îl salveze din acea grămadă de gunoi. A doua zi, sultanul îi cere vizirului să-și scrie pe foaie visul pe care l-a avut. Și sultanul își scrie visul, apoi trimite şeyhülislamului toate aceste notițe. Visul

celor doi era unul și același. La vederea acestora, şeyhüislamul îi spune sultanului să construiască acolo un mare lăcaș de cult. Auzind acestea, Baiazid al II-lea curăță locul și în urma săpăturilor găsește un cufăr din marmură pe care scria: „Acest mormânt este al lui Saltuk Bay Seyyid Mehemmed Gazi”. Sultanul Baiazid poruncește construirea deasupra acestui cufăr a unui mausoleu cu cupolă, urmată de construirea unui han, a unei școli coranice, a unui caravanserai, a unui bazar și a unei cantine pentru săraci. În noaptea în care sultanul Baiazid și vizirul său, Kara Şamseddin aveau să plece la drum, Sarı Saltuk le apare din nou în vis. Acesta din urmă le spune amândurora să înlăture cupola de plumb de deasupra-i și în locul ei să facă una de lemn. De dimineață, cei doi își spun visul și poruncesc să se construiască o cupolă din lemn care să se înalțe până la cer. Despre modul în care a fost găsit mormântul lui Saltuk Baba există printre turci următoarea legendă : Trăia prin pădurile Babadagului un cioban numit Koyun Baba („tatăl oilor”). El își păștea turmele prin valea unde se află astăzi orașul. El a observat că de câte ori treceau oile pe lângă un loc ce părea a fi un mormânt, oile se despărțeau și îl ocoleau. Și cum între turci există credința că oile nu calcă niciodată pe un loc sfânt, el a dedus că acolo trebuie să fie mormântul lui Sarı Saltuk Baba, care fusese ucis într-un război.” Localnicii turci ai Babadagului, din dorința de a-și cunoaște obârșia, află tot mai multe date existente în literatura istorică scrisă pe care le povestesc cu mare plăcere, în care Sarı Saltuk este glorificat, el este eroul, luptătorul, viteazul care în secolul al XIV-lea a întemeiat, împreună cu un număr de câteva mii de turci seldjuchizi și familiile lor, cea mai veche așezare turcească de pe teritoriul Dobrogei: Babadagul de azi.

Crama Liuță - situată în dealurile de vii ale Dobrogei, în Babadag, printre satele pline de istorie a celui mai bun vin, reprezintă următorul punct în traseul vinului și mării de Tulcea. „Povestea noastră se ancorează de istoria viticulturii zonale, care datează încă din secolul 4 î.Hr. Asta face ca logo-ul nostru, o simplă amforă, să aiba de fapt o însemnătate istorică, din timpul Imperiului Roman și cultura dacică. Poziționarea geografică strategică a podgoriei din Dobrogea crează ambientul ideal pentru a produce un vin din struguri copți în cel mai dogoritor soare al României, dar și cel mai bogat pământ al Deltei Dunării. Sărbătorim istoria Dobrogei de acum 2000 de ani și dorim să îi facem mândri pe români prin continuarea tradiției de a face un vin național, cu gust autentic și plin de istorie. Istoria locului face din Crama Liuta o experiență reală a vinurilor autentic dobrogene”, declară reprezentanții cramei Liuta. În Dobrogea, vinul este produs dintotdeauna și mai mult de atât, legenda spune că pe acest teritoriu a fost începută creștinarea poporului de către Sfântul Andrei.

Crama Hamangia este localizată în comuna Baia (unde sunt produși și valorificați strugurii), localitate care în trecut se numea Hamangia, de unde și denumirea cramei. În logo ne sunt prezentați Gânditorul și consoarta lui, iar sloganul gamelor de vin este: ”Cultură de vinuri și gânduri”. Gânditorul și femeia lui sunt reprezentați într-o formă grafică minimalistă și modernă. Alături de ei sunt prezenți mai mulți omuleți, ce reprezintă, de fapt, lumea grăbită în ziua de astăzi, care nu mai are timp și este invitată astfel să se oprească și să contemple, pentru că vinurile Hamangia trebuie servite într-o stare de meditație. Gamele de vinuri sunt strâns legate de plaiurile dobrogene, unde sunt produse, acestea purtând denumiri din această zonă și a Deltei Dunării, producătorii semnând până în prezent, așa cum ne-au declarat, trei game de vin, și anume:

„PAGAIA - (cu vinuri seci) - reprezentând vâsla, care este și unealta cea mai folosită în Deltă. Pagaia este vinul vinurilor noastre. Cel mai cel.

ATAMAN - (cu vinuri demiseci și seci) -ea a fost lansată și denumită așa, în cinstea primilor mari atamani care s-au așezat la începutul secolului al XVIII-lea în Delta Dunării, o denumire păstrată din vechime fiind titlul suprem al liderilor armatelor cazacilor și șeful formațiilor de pescari.

KULTURA - Gama de vinuri Kultura are o semnificație mai vastă. Ea ne amintește de Cultura Hamangia, de cultura viței-de-vie, care este la fel de veche, dar și de multiculturalitatea etnică din

CAPITOLUL III

NIVELUL ACTUAL DE VALORIFICARE

3.1. Forme de turism practicabile

Începuturile turismului în destinația Jurilovca, sunt legate de amenajarea campingului Gura Portiței, pus în funcțiune la sfârșitul anilor '70; de altfel, de-a lungul timpului, Gura Portiței a constituit destinația principală a turiștilor, Jurilovca a fiind mai degrabă punct de tranzit/ îmbarcare, cu ofertă de cazare extrem de redusă, de tip „la gazdă”.

3.1.1. Turism estival se practică în perioada mai – septembrie (cu vârf de sezon în lunile iulie și august) și se adresează turiștilor care preferă alternative la oferta litoralului românesc: destinații puțin aglomerate și liniștite. Turiștii care aleg acest tip de turism, sunt interesați de plajă (băi de soare) și scaldă la Gura Portiței ori, pe plajele de pe malul lacului Razim, în apropierea satului.

3.1.2. Turism rural/ agroturismul este favorizat și de calitatea deosebită a peisajului antropic (arhitectura tradițională, aspectul foarte bun al străzilor și curtilor) și a celui natural, de existența numeroaselor obiective turistice. Un element cheie pentru turismul rural este ospitalitatea oamenilor, gastronomia locală specific pescărească.

3.1.3. Alte forme de turism

- Turismul de odihnă și recreere se adresează celor veniți pentru sejur în toate anotimpurile, pentru cură de aer și repunere în formă, dar se poate combina și cu alte forme de turism (drumeție, turism itinerant);
- Turismul activ (slowturism) presupune parcurgerea unor trasee cu bicicleta, caiacul ori pe jos, vizitarea obiectivelor turistice din zonă;
- Turism de pescuit sportiv este favorizat de așezarea satului pe malul lacului, în Rezervația Biosferei Delta Dunării;
- Turism de tranzit și de sfârșit de săptămână (deriva din amplasarea comunei și din apropierea de obiective turistice de interes istoric, cultural, etnografic etc.);
- Turismul școlar, se practică tot timpul anului, s-a dezvoltat favorizat fiind de introducerea unor perioade/ activități educative precum *săptămâna altfel/ săptămâna verde* – în programele școlare;

3.2. Structuri turistice

Desfășurarea activității turistice într-o destinație, presupune existența, alături de elementele de atracție, a unor mijloace materiale capabile să asigure satisfacerea cerințelor turistilor pe durata sejurului; acestea, cunoscute sub denumirea generică de structuri de primire turistică (unități de cazare și alimentație, agrement) sunt adaptate specificului nevoilor turistilor și a specificului local.

3.2.1. Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare

Datorită acțiunilor administrației publice, de promovare a patrimoniului local – pe de o parte, a dezvoltării infrastructurii de utilități - pe de altă parte, în ultimii 12 ani, Jurilovca s-a transformat, din localitate de tranzit către Gura Portiței – în destinație de sine statătoare; acest proces a fost susținut și de creșterea constantă (explozivă în ultima perioadă) a numărului de structuri de primire turistică.

3.2.1.1. Evoluția structurilor turistice de cazare din Jurilovca

Pentru a putea realiza analiza evoluției structurilor de cazare din destinație au fost utilizate informații publicate pe: <https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/> actualizate la data de 25.07.2024.

Evoluția structurilor de cazare

	2017	2022	2024
Nr. unități	6	19	37

Evoluția spațiilor de cazare

	2017	2022	2024
Nr. spații de cazare	251	303	399

Evoluția numărului de locuri

	2017	2022	2024
Nr. locuri de cazare	504	613	806

NOTĂ: În această analiză, **Complexul turistic Gura Portiței** și **Hotelul Razelm Resort** sunt considerate structuri unice.

3.2.1.2. Situația actuală a structurilor de cazare în comuna Jurilovca

În acest moment, avem în destinația Jurilovca, 37 unități de cazare, cu un număr de 399 de spații de cazare, cu 806 locuri; oferta este foarte diversă: casute de tip camping, camere de închiriat,

bungalouri, pensiuni și agropensiuni, un sat de vacanță și un hotel. Predomină categoria de clasificare 3 stele/ margarete, spațiile de cazare au în general – 2 locuri, dar există în ofertă și spații de cazare cu 3 locuri ori apartamente.

Tipuri de structuri	Numar unități	Numar spatii	Numar locuri
casute de tip camping	3	99	198
camere de închiriat	12	48	98
apartamente de închiriat	1	4	8
bungalouri	15	89	178
pensiuni	4	30	65
agropensiuni	17	73	146
sat de vacanță	1	25	50
hotel	1	20	40

De amintit, existența în Jurilovca a unui parking de rulote- fără statut de camping.

3.2.2. Structuri de alimentație pentru turism

Structurile de alimentare reprezintă componenta importantă a bazei turistice, care în majoritatea lor, se adresează, în primul rând turiștilor, dar și rezidenților.

Conform *listei structurilor de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică* din 25.07.2024 (<https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>), exceptând structurile de alimentație impuse din cadrul structurilor de primire, în destinația Jurilovca, funcționează 4 restaurante, 2 baruri de zi și un punct de gastronomie locală.

Alături de baza de cazare, structurile de alimentație pun în valoare specificul local (pescăresc), gastronomia deltaică și contribuie la conturarea profilului destinației, la creșterea puterii de atracție a acesteia.

3.2.3. Structuri turistice de agrement

Agrementul reprezintă o componentă importantă și bine definită în cadrul activității de turism, contribuind la creșterea calității experienței oaspeților destinației. Preocuparea gazdelor structurilor de primire turistice, pentru creșterea gradului de satisfacție al turiștilor, a avut drept rezultat creerea de facilități precum: saună, piscină, locuri de joacă pentru copii, mici terenuri de joc – cu gazon, echipamente sportive (bicicletă, caiac, masă ping-pong, etc.).

Independent de facilitățile oferite de pensiuni, în portul Jurilovca există un centru de închiriere hidrobiciclete și caiace.

Clubul de agrement ciclo-nautic **JuriLotca** organizează excursii mixte (pe apă și pe uscat) cu lotca cu parus (ambarcațiunea și vela tradițională a pescarilor lipoveni), caiacul și bicicleta; de asemenea, oferă spre închiriere caiace și biciclete.

3.2.4. Informare și promovare turistică în comuna Jurilovca

Deși acțiunile de promovare ale destinației Jurilovca, debutează modest, anterior anului 2010, acestea se intensifică după 2012, în anul 2013 venind o primă confirmare: obținerea titlului **DESTINAȚIE EUROPEANĂ DE EXCELENȚĂ (EDEN)**.

Începând cu anul 2013, destinația Jurilovca a participat la toate edițiile Târgului de Turism al României, cu stand propriu, în cadrul standului consiliului județean ori, invitată la standul ministerului/ autorității de resort.

Preocuparea pentru definirea profilului destinației a avut drept rezultat realizarea **Manualului de brand al destinației Jurilovca**, instrument important de promovare, care definește identitatea vizuală, valorile destinației și, oferă recomandări pentru realizarea materialelor grafice de promovare.

Portalul destinației, <http://visitjurilovca.ro/> , prezintă și promovează oferta turistică din Jurilovca.

CAPITOLUL IV

PROPUNERI PRIVIND MODERNIZAREA SI DEZVOLTAREA TURISMULUI IN COMUNA JURILOVCA

4.1. Premisele dezvoltării turismului

4.2. Strategia de dezvoltare locală a comunei Jurilovca pentru perioada 2021-2027

BIBLIOGRAFIE

ANEXE

BIBLIOGRAFIE

1. Barbu N., Iosep I. – Obcinele Bucovinei, geografia României, vol. III Ed. Acad Română București, 1987;
2. Ghinea D. - Enciclopedia geografică a României (vol.I și III). Ed. Enciclopedică, București, 1996, 1998;
3. Bojan N.B. - Carpații Orientali (1) - Ghid turistic. Ed. Cantemir, București, 2000;
4. Planul de management al SPA Obcina Feredeului 2013 – 2023;
5. Plan Urbanistic General al Comunei Moldovița;
6. Regulamentul local de urbanism Moldovița;
7. Strategia de dezvoltarea comunei Moldovița pentru perioada 2021-2027;
8. Lista structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare clasificate;
9. Lista structurilor de primire turistice cu funcțiuni de alimentare publică clasificate;
10. Lista traseelor turistice montane omologate;
11. <http://turism.gov.ro/> ;
12. <http://statistici.INSSE.ro/shop> ;

13. <http://www.primariajurilovca.ro> ;

14. www.citulcea.ro ;

15. www.ddbra.ro ;

ANEXE

1. Manualul de brand al destinației Jurilovca;
2. Lista structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare clasificate din Moldovița;
3. Lista structurilor de primire turistice cu funcțiuni de alimentare publică clasificate din Moldovița;
4. Lista monumentelor istorice, Anexă la Ordinul ministrului Culturii nr. 2828/2015;
5. Pliante promovare Jurilovca

Anexa nr.2 la Proiect de hotărâre

FIȘA
stațiunii turistice de interes local

Declar pe propria răspundere că îndeplinim criteriile de atestare obligatorii și suplimentare mai sus prezentate.

Nr. crt.	Criterii obligatorii de atestare a stațiunii turistice	Criterii obligatorii	Sunt îndeplinite Da/Nu
Cadrul natural, factori naturali de cură și calitatea mediului			
1.	Amplasarea într-un cadru natural fără factori poluanți	x	DA
2.	Existența studiilor și documentelor care atestă prezența și valoarea factorilor naturali de cură (ape minerale, nămol, lacuri terapeutice, saline, bioclimat etc.) din punct de vedere calitativ și cantitativ	-	NU
3.	Constituirea perimetrelor de protecție ecologică, hidrogeologică și sanitară a factorilor naturali de cură, în conformitate cu legislația în vigoare, după caz	-	NU
Accesul și drumurile spre/în stațiune			
4.	Drum rutier modernizat și marcat cu semne de circulație	x	DA
5.	Transport în comun între stațiunea turistică și gara sau autogara care o deservește	-	NU
Utilități urban - edilitare			
6.	Punct de prim ajutor și mijloc de transport pentru urgențe medicale	x	
7.	Punct farmaceutic	x	DA
8.	Amenajarea și iluminarea locurilor de promenadă	x	DA
9.	Apă curentă	x	DA
10.	Canalizare	x	DA
11.	Energie electrică	x	DA
Structuri de primire turistice și de agrement			
12.	Număr minim de locuri în structuri de primire turistice clasificate, din care minimum 30% clasificate la categoriile 3-5 stele/flori, cu excepția campingurilor	100	DA
13.	Localitățile sau părțile de localități de pe litoral trebuie să dispună de plajă amenajată, posturi de salvare acvatică-salvamar și posturi de prim ajutor.	x	
14.	Localitățile montane trebuie să dispună de servicii de salvare montană-salvamont	x	-
15.	Amenajări și dotări pentru relaxare în aer liber și plimbări (drumuri pietonale, locuri de promenadă)	x	DA
16.	Terenuri de joacă pentru copii	x	DA
Informare și promovare turistică			
17.	Semnalizarea obiectivelor turistice cu indicatoare de orientare și informare tipărite pe suport electronic sau web site	x	DA
18.	Realizarea de materiale de promovare a stațiunii turistice și a zonei	x	DA

Nr. crt.	Criterii suplimentare de atestare a stațiunii turistice	Punctaj acordat	Punctaj îndeplinit
1.	Trenurile cu regim de rezervare a locurilor, inclusiv vagoanele de dormit, trebuie să oprească în gara care deservește stațiunea turistică.	10	-
2.	Autobuze de linie care deserveșc zilnic autogara	10	-
3.	Spații comerciale și pentru activități de prestări de servicii: bancă, schimb valutar, agenție de turism	10	10
4.	Săli de spectacole și de conferințe cu o capacitate totală egală cu minimum 40% din numărul locurilor existente în stațiune	30	30
5.	Asistență medicală balneară, după caz, acreditată conform normelor legale în vigoare	20	-
6.	Dotări tehnice pentru exploatarea, protecția și utilizarea resurselor minerale terapeutice	20	-
7.	Amenajări și dotări pentru servicii de revigorare în spații construite, săli pentru întreținere (fitness)	10	10
8.	Parc amenajat	5 puncte pentru fiecare, maximum 30 de puncte	15
9.	Trasee turistice montane omologate, marcate și afișate, dacă este cazul	5 puncte pentru fiecare, maximum 30 de puncte	-
10.	Bază pentru valorificarea resurselor naturale terapeutice, dacă este cazul	30	-
11.	Amenajări și dotări pentru practicarea sporturilor (agrement nautic, tenis, fotbal etc.)	15	15
12.	Localitățile sau părțile de localități care dispun de condiții pentru practicarea schiului trebuie să aibă amenajate cel puțin o pârtie de schi omologată și mijloacele de transport pe cablu corespunzătoare.	10 puncte pentru fiecare, maximum 50 de puncte	-
13.	Organizarea de evenimente turistice, culturale, sportive, cu caracter de repetabilitate pe bază de calendar	10 puncte pentru fiecare, maximum 30 de puncte	30
14.	Centre de informare și promovare turistică, cu personal permanent care să deservească exclusiv centrul	30	-
15.	Asigurarea legăturii permanente on-line dintre structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare și centrul de informare și promovare turistică	20	-
16.	Canalizare centralizată	50	50
17.	Total	Punctaj minim necesar 100 de puncte	160

Președintele consiliului local,

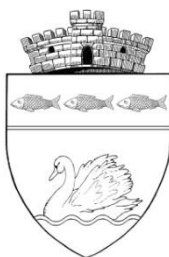
(numele și prenumele)

Semnătura

Data

INIȚIATOR,
PRIMAR,
ION EUGEN

AVIZAT,

ROMÂNIA
JUDEȚUL TULCEA
COMUNA JURILOVCA
Primar,

Nr.8999/31.10.2024

REFERAT DE APROBARE

la Proiectului de hotărâre privind aprobarea necesității și oportunității proiectului de atestare a localității Jurilovca ca stațiune turistică de interes local

Pentru promovarea localității Jurilovca, județul Tulcea, ca valoare istorică, culturală și turistică, pe plan național și internațional, în scopul creșterii atractivității sale ca destinație turistică, este necesar și oportun să demarăm procedura de atestare a localității Jurilovca ca stațiune turistică de interes local.

Atestarea, evidențierea și monitorizarea valorificării și protejării patrimoniului turistic se realizează de către Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului. Turismul este un fenomen social, cultural și economic care îi determină pe oameni să se deplaseze în locuri situate în afara domiciliului lor pentru scopuri personale sau de afaceri, turiștii consumând o serie de bunuri și servicii (transport, cazare, alimentație, servicii de agrement).

Sectorul turismului este strâns interconectat cu alte ramuri ale economiei, iar impactul său asupra dezvoltării economice aduce multiple avantaje, cum ar fi:

-Contribuie la creșterea veniturilor economice, stimulând investițiile în alte sectoare și, prin efectul de multiplicare, susține creșterea și dezvoltarea economică.

-Oferă locuri de muncă, în special în zonele marginalizate din punct de vedere economic și social, prin valorificarea resurselor culturale și naturale.

-Sprijină diversificarea economiilor locale prin utilizarea veniturilor generate la nivel local.

-Facilitează înființarea și dezvoltarea afacerilor locale, transformând regiuni cu competitivitate economică redusă în zone atractive pentru investitori.

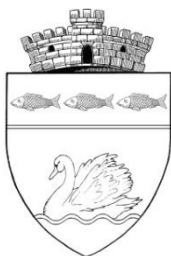
-Creează o cerere pentru o varietate de bunuri și servicii furnizate de alte sectoare economice, cum ar fi construcțiile, industria alimentară și meșteșugurile.

Una din condițiile obligatorii de eligibilitate ca solicitantul să fie declarat stațiune turistică conform H.G 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice, cu modificările și completările ulterioare este să îndeplinească este îndeplinirea condițiilor din Anexa 1 a H.G 852/2008.

Pentru aceasta s-a întocmit Monografia localității Jurilovca prin care s-a descris poziția geografică, infrastructura, cadrul natural, cadrul socioeconomic, probleme de mediu și factori naturali de risc, s-a analiza potențialului turistic, nivelul actual de valorificare din punct de vedere turistic: structuri de primire turistice și de agrement, informații privind circulația turistică, s-a argumentat și descrierea detaliată a criteriilor minime obligatorii de atestare, evidențiate în fișa stațiunii, precum și a punctajului îndeplinit conform criteriilor suplimentare.

În temeiul dispozițiilor art. 362 alin (3) și art. 349 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, temei care îi conferă și primarului atribuții în ce privește inițierea proiectelor de hotărâri, respectiv atribuțiile consiliului local în ce privește adoptarea de hotărâri **supun spre aprobare** Consiliului Local al Comunei Jurilovca adoptarea Proiectului de hotărâre privind aprobarea necesității și oportunității proiectului de atestare a localității Jurilovca ca stațiune turistică de interes local.

PRIMAR,
Ion Eugen

ROMÂNIA
JUDEȚUL TULCEA
PRIMĂRIA COMUNEI JURILOVCA
Secretar general

Nr.9000/31.11.2024

RAPORT DE SPECIALITATE

la Proiectului de hotărâre privind aprobarea necesității și oportunității proiectului de atestare a localității Jurilovca ca stațiune turistică de interes local

Atestarea stațiunilor turistice se face de către Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, la solicitarea autorităților administrației publice locale, și se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Autoritățile administrației publice locale transmit Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului o cerere însoțită de documentația necesară pentru atestarea comunei ca stațiune turistică, care trebuie să cuprindă:

- a) monografia turistică;
- b) documentațiile de urbanism, respectiv: planul urbanistic general și regulamentul local aferent acestuia;
- c) fișa stațiunii turistice, conform modelului prevăzut în anexa nr. 4 la HG nr. 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice, pentru stațiunile turistice de interes local;
- d) studii și documente care să argumenteze atestarea stațiunii turistice și a specificului ei determinat de resursele turistice de care dispune.

Atestarea stațiunilor de interes local este condiționată de mai mulți factori printre care:

- amplasarea într-un cadru natural fără factori poluanți;
- existența studiilor și documentelor care atestă prezența și valoarea factorilor naturali de cură (ape minerale, nămol, lacuri terapeutice, saline, bioclimat etc.) din punct de vedere calitativ și cantitativ;
- constituirea perimetrelor de protecție ecologică, hidrogeologică și sanitară a factorilor naturali de cură, în conformitate cu legislația în vigoare, după caz;
- drum rutier modernizat și marcat cu semne de circulație;
- amenajarea și iluminarea locurilor de promenadă;
- apa curentă, canalizare, energie electrică;
- număr minim de 100 de locuri în structuri de primire turistică clasificate, din care minim 30% să fie clasificate la categoriile de 3-5 stele/flori;
- amenajări și dotări pentru relaxare în aer liber și plimbări (drumuri pietonale, locuri de promenadă);
- terenuri de joacă pentru copii;
- semnalizarea obiectivelor turistice cu indicatoare de orientare și informare, tipărit, pe suport electronic sau web site;
- realizarea de materiale de promovare a stațiunii turistice și a zonei.

Pe termen mediu și lung, atribuirea statutului de stațiuni turistice de interes local pentru anumite localități sau segmente ale acestora va genera un impact pozitiv semnificativ. Prin valorificarea potențialului turistic, atât din perspectiva resurselor naturale, cât și a celor antropice, aceste zone vor putea fi promovate mai eficient sub noul statut, ceea ce va facilita accesul la finanțări nerambursabile. Întrucât unele programe de finanțare includ acest criteriu ca factor determinant în evaluarea proiectelor, noul statut va contribui la creșterea punctajului în cadrul acestor evaluări, stimulând astfel atât creșterea circulației turistice, cât și diversificarea ofertei turistice disponibile.

În plus, este important de subliniat efectul multiplicator pe care turismul îl exercită asupra economiei, în special în sectoare conexe precum transporturile, construcțiile, agricultura, meșteșugurile tradiționale și comerțul cu amănuntul. Implementarea unor proiecte de dezvoltare turistică în localitățile recunoscute oficial ca stațiuni turistice va genera beneficii economice considerabile. Totodată, aceste inițiative vor avea un impact favorabil asupra calității vieții rezidenților din aceste zone, prin îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor disponibile.

Stațiunea turistică, în sine, constituie un nucleu central pentru desfășurarea activităților turistice și, prin intermediul acestor activități, turismul devine un motor al creșterii economice, contribuind într-un cadru economic, juridic, fiscal și urbanistic specific. Acordarea acestui statut deschide, de asemenea, oportunități de accesare a fondurilor europene nerambursabile, prin intermediul axelor de finanțare destinate dezvoltării turismului, sprijinind astfel dezvoltarea durabilă a acestor zone.

În tremeiul dispozițiilor art. 136, alin (1) și art.196, alin(1), lit.a) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, **supun aprobării** Consiliului Local al Comunei Jurilovca, județul Tulcea, adoptarea proiectului de hotărâre în forma propusă de inițiator.

SECRETAR GENERAL,
SILAI VIOLETA-GEORGIANA